

propostes per *des-educar* als joves *en la nit*

treballant des del fullet Festa Crítica

festa Sí, però... CRÍTICA?

És clar que vivim en una societat basada en el consum que avui és el motor de la vida econòmica i social. El consumisme té òbviament, repercussions negatives en nosaltres i en els altres nosaltres, en l'entorn en el qual vivim i també, en el que els altres viuen.

Sortir de festa -en molts casos- s'ha convertit en part d'aquest muntatge consumista. La majoria de joves ens hi trobem immersos sense ser gaire conscients: moda, maquillatge, cotxe, drogues, discoteca, música-negoci... Tot està organitzat perquè, d'una o altra manera, ens convertim en consumidores i consumidors acrítics. I les lleis -les del mercat i d'altres- s'endureixen per assegurar que augmenti la distància entre el carrer i nosaltres, mentre que el lleure i l'euro, i la festa i l'hedonisme tendeixin a fusionar-se.

El material Festa Crítica és una eina més per facilitar l'anàlisi i la reflexió -la de les joves i els joves- perquè identifiquem com ens venen la moto i poder, aleshores, promoure canvis que ens portin a divertir-nos de forma més responsable, solidària i creativa.

Les propostes per pensar i/o fer que teniu entre les mans van destinades a persones amb qui actuem en animació, educació, mediació i qualsevol altre "acció" de joves o amb joves. Són per a totes aquelles persones que treballem en el dia a dia, perquè -nit a nit- les coses siguin diferents.

Són propostes obertes, unes idees no ideals pensades perquè puguem aprofitar al màxim el material, ja sigui des de la nostra feina professional, com des dels moviments socials, l'associacionisme i les organitzacions comunitàries.

repartir-lo al BAR o al NOSTRE LOCAL

Tenim dues possibilitats, repartir-lo en llocs amb una gran afluència d'energia juvenil, i en altres amb els quals tinguem cert vincle:

+ QUANTITAT?	+ QUALITAT?
<p>Pot ser que la nostra primera temptació sigui anar al bar que coneixem -el que està ple de joves- i deixar-lo a la barra o sobre la màquina de tabac-que-mata- o de la discoteca.</p> <p>Així assegurem una difusió àmplia. Però si no es tracta d'un bareto on la gent ja té certa disposició a pensar i ser pensat, entre aquells i aquelles que l'agafin només alguns el llegiran i aprofundiran en el text. D'altres l'agafaran per apuntar el telèfon del seu amor nou i provisional.</p> <p>El repartiment de fullets a tot arreu també pot servir per fomentar canvis en l'empresariat del lleure.</p>	<p>La forma idònia per treballar aquest material és facilitar-lo als joves en els espais on puguem dur a terme una anàlisi, discussió i reflexió.</p> <p>En centres cívics, ateneus, en els nostres espais de lleure altern-actius, en el nostre local...</p> <p>Aquests ambients solen ser un entorn més acostumat a històries profundes -sobretot si és de dia- on es pot llegir i, en moltes ocasions, muntar activitats formals, o no, de treball.</p>

PER QUÈ Festa Crítica

Està pensat perquè la gent jove identifiqui algunes de les accions consumistes, passives, insolidàries -i alguns pecadets més... - que es donen en els espais de festa.

Està pensat perquè el jove o la jove que vulgui obtenir informació i li sacsegi -de forma urgent i irremissible- el desig de saber més sobre el que hi ha darrere d'un cubata o d'una camisa fashion.

Està pensat perquè les joves i els joves siguem conscients (encara que s'esforcin a dir que per definició som inconscients) que:

- (1) els nostres actes tenen conseqüències més enllà dels nostres nassos,
- (2) ens animem a portar a terme petits canvis en les actituds i comportaments, en cas de necessitat,
- (i 3) perquè millori el nostre entorn immediat i més llunyà -que se socialitzin les felices perdius.

de QUÈ TRACTA el fullet

Els continguts generals i capitans del material són:

1. El consum com a estil de vida: la festa com un espai consumista més...
2. Sortir de festa com a mitjà per desconnectar: evadir-se, no enfrontar-se a la pròpia realitat, als problemes, a allò que no ens agrada, que ens espanta...
3. El culte al cos: importància que es dóna a la imatge, la moda i a tot el superficial...
4. Intimidació i agressivitat: el protagonisme que tenen les relacions amb desconfiança o violència...
5. El medi ambient que passa ja a ser només un terç: l'usar-llençar de la societat i del plàstic...
6. Els de l'oci igual a negoci: la indústria de la festa per treure pasta...

Són temes diversos i variats, però tots ells relacionats (de vegades són parella, d'altres trio i d'altres...)

Cada apartat utilitza el nom d'un BAR. Per donar-li un toc simpàtic a temes que -en moltes ocasions- no tenen cap gràcia. Cada tema va acompanyat de propostes d'acció que segueixen aquella màxima que diu "Un altre bar és possible". I com cada bar és un món, també: "Un altre món és (podem fer-lo) possible".

un PRETEXT per fer un TREBALL EDUCATIU

Podem treballar els continguts tractats al fullet de dues formes:

1. Promoure una lectura per analitzar a posteriori els continguts i aprofundir-hi.
2. Impulsar activitats paral·leles complementàries.

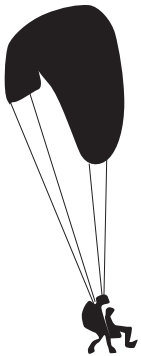
Per a la selecció i l'enfocament dels temes podem tenir en compte que...

- No és necessari que s'analitzin cada un dels punts del material; podem i poden escollir elles o ells aquells temes més propers, que troben més interessants o que són més nous.
- L'edat i experiència festiva: aquells i aquelles que surtin de nit trobaran un ambient diferent del que troben a la tarda. Amb els joves que no han sortit gaire, es poden treballar possibles experiències, mentre que amb d'altres es pot impulsar un canvi o reenfocament.
- El sexe: algunes situacions els afecten més a elles -com quan són ratllades i/o intimidades amb objectiu sexual-, mentre que d'altres són més freqüents en ells -com qui confon la gresca amb el quadrilàter.

alguns SUGGERIMENTS per a les dinàmiques

- La finalitat del material no és convèncer menjant l'olla, però... si l'olla no es menja sola, sempre se li pot donar alguna mossegada.
- La festa forma part de la nostra vida... I que duri (la festa i la vida). Igual que quan les persones adultes ens diuen "no surtis que et pot passar alguna cosa" i els contestem que "justament sortim per a això, perquè ens passin coses". Més que reduir la festa -desig dels antijoves- podem entrar en el com, quan, amb qui, de quina forma...
- Hem de buscar un equilibri entre l'autorespecte (faig el que em dóna la gana) i el "ho respecto tot" (faig el que em sembla millor per a la meva comunitat), entre valorar la riquesa del diferent i consensuar formes d'actuar comunes més solidàries.
- La informació és necessària, però només això. Pot ser més útil despertar-nos (l'endemà al matí) amb curiositat sobre els temes tractats. Internet -a més de per (des)connectar-se xatejant- pot ajudar a despertar el desig de saber (més).
- Als joves i les joves ens tracten massa vegades com a idiotes, de manera que no volem reproduir-ho en la nostra intervenció. Res millor que convidar al dubte (i que el dubte convidi la pròxima vegada), al debat, a la reflexió i a la pregunta que ningú no respondrà.

algunes DINÀMIQUES per als suggeriments

A1/ *és que fins a la nit hi ha enrenou*

Ja que no tenim afició a parlar de l'abstracte (Què faria si la situació sociopolíticoeconòmicocultural fos...?), podem iniciar un debat partint de plantejar -i millor si plantegen- situacions pràctiques a partir de les quals es pot entrar en continguts i actituds per a la gresca. Aquí n'hi ha algunes:

<p>- Una noia va de festa a una discoteca en la qual tothom és un figurí. O la miren de manera rara perquè la seva talla és la 42, o -directament- no la miren. De fet, una vegada que va anar a la boutique Shara li van deixar anar: "Aquí no hi ha res per a tu; no fa falta que passis".</p>	<p>- Una penya està engrescada en una discussió en la qual hi ha dos grups diferenciats. Un diu que els porros enganxen i l'altre comenta que el que de veritat enganxa són les hipoteques. Quan a un li diuen "em sembla que t'ha afectat ja a les neurones" contesta "Et refereixes als porros o a la xapa que m'estàs donant?"</p>
<p>- En una festa solidària amb el poble maputxe de Llatinoamèrica o amb les zones ocupades de Palestina o amb les dones a l'Àfrica per falta d'accés als antiretrovirals... quan van a la barra a demanar alguna cosa, els obliguen a ser solidaris/àries amb Atlanta (seu de la Caca-Cola), Amsterdam (seu de la Ni Jei ni Ken), o Londres (seu de Jotabé)</p>	<p>- Una gent dubta entre anar a un bar on hi ha una sessió de contes per a no-infants (la consumició val tres euros), i anar a un altre on posen sempre música de llauna en anglès (la beguda és més barata, però al cole només vàrem estudiar francès, xinès mandarí i alemany)</p>
<p>- Van pel carrer a primera hora del matí perquè han de treballar o anar a la muntanya o... Per allà es veu de tot: una parella fotent-se el lot, uns oncles dient porcades a una xavala que camina sola, dos xavals llançant ampolles buides al contenidor, alguns vomitant els excessos... Per una part pensen "com agrada" i per una altra "vaja merda"</p>	<p>- Una parella hetero que és d'allà però surt de festa per aquí, es fiquen en un bar tranquil que (des)coneixen. Quan són dins veuen que és d'ambient homo o bi. Els fa pal veure dues ties fotent-se un morreig i també les miradetes que reben de "us heu equivocat de bar.. "</p>

A partir de cada situació es pot parlar de:

- Què cal fer quan una part de la colla vol una cosa i una altra sempre l'altra?
- Què cal fer si un pla de festa per una part em ve de gust però per una altra em fa un no-sé-què?
- Quins valors o quina concepció de la festa i de les persones hi ha darrere de cada una de les històries que s'han plantejat?
- Vosaltres què faríeu? A què estariu disposats/ades a renunciar per l'altra gent i a què no?
- Podem recollir i apuntar totes les idees que han sorgit durant el debat per analitzar quins són els nostres comportaments i tendències a la nit i si disten molt dels nostres hàbits quotidians.

AZ/ aquesta nit em (vam)pira

Com les entitats treballem el lleure

- Ara tenim una activitat de temps lliure

* No has dit que és temps lliure?

i tot allò que no té res a veure amb els estudis ni la feina, podríem incloure dins de les nostres propostes allò que té a veure amb el desfasament (la nit...).

Es tracta que el grup de joves prepari una sortida nocturna que -posteriorment al disseny teòric- es podrà a terme. Abans de preparar-la, han de tenir en compte diferents assumptes nit-uals:

	Per aquí fatal...	Anem bé...
Salut	Quan la festa és molt química la droga es menja la gent, el cervell, la pasta, el rotlle i passa a ser la cap del mambo...	Quan les neurones no necessiten additius o quan consumim algun psicoactiu però amb moderació ("Moderació, véns de festa?") i d'una cosa que no sigui forta.
Original	El de sempre, on coneixem a gairebé tothom, on ja sabem què passarà abans que passi...	Alguna cosa diferent del que marca el comercial i el que marca -sempre- la colla, una cosa que sigui la primera vegada (diuen que mai no s'oblida)
Diners	Hem de pagar per entrar, per consumir, per no parlar, per escoltar, per sortir o entrar, per opinar que no volem pagar...	El diners són substituïts per les idees gratis, per l'originalitat, pel ja ho fem nosaltres, pel conec una gent que s'ho curra i s'hi apunta...
Solidaritat	Alguna cosa on sempre guanyen els i les de sempre (les grans multinacionals, els que súper-viuen de la nostra nit)	Quan es beneficien els que sempre perden (aquelles persones a les quals no se'ls veu, però que hi són i les passen canutes mentre d'altres es passen canutos)
Inclusiva	On només càpiguen els qui són d'una única secta: jevis, pijas, vaig-d'alternatiu, reguetòniques, rostres pàl·lids...	Aquelles en les quals hi ha de tot i molt, i de diversos colors (de pells, músiques, edats, opcions sexuals -masturbació inclusivament-, mirades, begudes i menjades...)
Risc	El que és tan tan tan desinfectat, preventiu, asèptic i prudent, que oblidem que les joves i els joves necessitem experimentar, equivocar-nos i canalitzar l'energia.	Diferenciem quan hem de tenir cura -i pensar-nos dues vegades què i com fer una cosa- i quan podem apretar una mica la femella (per veure què passa, per provar i per viure històries noves).

El grup que prepararà la sortida, pot proposar més criteris.

Com la sortida sempre sortirà -per sort- diferent del previst i, com que de vegades diem molt, però després som una mica boques, un altre dia caldrà asseure's a valorar, analitzar i aprendre per a la pròxima vegada (que tampoc no sortirà segons el previst).

A3/ crítica (també) el Festa Crítica

Com que ser crític/a està bé, fer crítica també ho està. Però la crítica és bona quan s'acompanya amb propostes.

Si el material Festa crítica és dolent és fàcil millorar-lo. I si és bo, també.

El grup de joves amb el qual treballem (nosaltres inclosos/oses) podem buscar:

1. En què es flipa el material.
2. Què està bé, però només per a altres persones (això amb mi no va).
3. Què li falta -això tan important que de tan important, no hi és.
4. Què està bé, però estaria millor d'una altra manera.
5. Com adaptar-lo a les experiències festives pròpies.

Cal respectar sempre uns principis bàsics, com ara que el llenguatge sols en masculí les exclou a elles, que per sobre de tot cal el bon rotllo, que ja n'hi ha prou de tractar-nos -als joves- com a delinqüents perillosos i descerebrats/ades...

A partir de l'anàlisi profunda del fullet, el grup haurà de fer l'A) o el B):

A) ESCRIURE'N (UN DE NOU)	B) EXPLICAR-NE (UN DE NOU)
<p>Com que escriure està bé -perquè es veu i se sent- agafem un paper i llapis o un dit i un ratolí, i mans a l'obra.</p> <p>El resultat es pot passar a col·legues de la colla en fotocòpies (que vegin que no només sabem beure cerveses o no beure'n), i a la nostra família (perquè llegeixin -així veuran menys la tele- i s'adonin que ens preocupa alguna cosa més que desfasar-nos o la conya).</p>	<p>Com que de vegades escriure costa -i tenim pocs diners- es pot proposar la nova versió en tècnica oral (explicant-ho als altres i les altres).</p> <p>El resultat es pot compartir a viva veu en forma de suggeriments a col·legues (que la festa és llarga i les converses nocturnes poden donar més de si i no només parlar de si el bar és molt ple o l'orquestra aquesta és un pal).</p>

I si el resultat està bé, imaginació al poder. L'escrit es pot posar en un fanzine o en una revista local, l'oral es pot barrejar amb una representació del que passa per la nit i adaptar-lo a una obra de te-atre o cafè-atre.

A4/ *t'anuncio la meva renúncia*

De marques, n' hi ha moltes, però és clar que unes resulten més conegudes que d'altres i d'això qui se n'encarrega és la publicitat publicitada.

La nit no es deslliura dels missatges publicitaris i, pobra, sempre li mengen l'olla amb glamour i sofisticació, perquè sigui sempre fashion i a la moda (que és el mateix...) Convé donar un repàs a aquesta fàbrica que ven interessos i necessitats i pensar en allò que s'amaga i va de la maneta de la publicitat.

Podem seleccionar anuncis de paper, de la tele, del carrer, de qualsevol tipus -encara que, de tipus, en la publicitat només n'hi ha un: alt, maco i catxes- que estiguin relacionats amb la nit i fer el següent:

ANALISI-TAR	CONTRA-PUBLICITAR
<ol style="list-style-type: none"> 1. Buscar i fer una llista de les coincidències reincidentes dels anuncis elegits: tots van ben vestits, tots tenen el mateix somriure... 2. Buscar i fer un llistat d'allò que no hi és: grans al nas, dentadura amb aparells... 3. Analitzar l'ideal que venen els anuncis: imatge, diners, felicitat, etc. 4. Comparar-ho amb la realitat, la nostra. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Escollir un anunci d'una revista que ens vengui la nit. 2. Reinventar l'anunci amb un toc de realisme màgic, tràgic, còmic, dramàtic... surrealisme? 3. Se'n pot fer una exposició, d'aquests contra anuncis, en el centre cívic, casal o on ens vingui de gust.

AS/ *ens des-marquem*

Les multinacionals han après que fent-nos companyia nit i dia, les seves companyies es fan d'or. Així que constantment ens demanen que sortim de festa i actuen com una parella plasta i possessiva; volen marcar-nos com i amb què divertir-nos.

Està bé que les joves i els joves ens informem per saber què ens venen, per poder elegir i decidir:

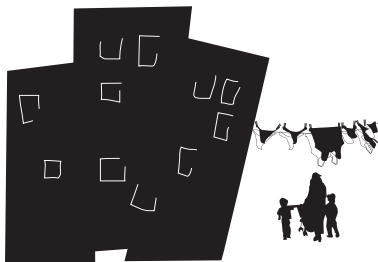
- Si ens compren i ens consumeixen.
- Si no comprem.

Neurones a l'obra:

1. Repassem entre els productes del gran basar de la nit (roba, beguda, maquillatge, calçat, caixer automàtic, tabac, colònia...) quines són les marques més consumides. De cada família, podem escollir-ne 2 o 3.
2. El grup de joves s'ha de buscar la vida per esbrinar què hi ha darrere d'aquestes empreses:
 - Hi ha una gran multinacional?
 - Amaga pràctiques poc (poquíssim) ètiques?
 - Tracta amb dignitat el món i les persones que el poblem?
 - Ajuda que els països empobrits surtin del forat o els empeny encara més?Internet, llibres i revistes poden ajudar en les indagacions investigadores.
3. La informació obtinguda es posa en comú i es fa un debat. Es pot comentar si ja es coneixien les causes del nostre desconeixement.

I mans a l'obra:

Es pot prendre una decisió col·lectiva de deixar de comprar (boicot!) certs productes, buscar alternatives i participar en campanyes públiques i privades d'informació i denúncia.

PENSEN SOBRE EL DIA I LA NIT...

Hi ha associacions de joves i per a joves, i moltes diverses, formades per gent que es deixa la pell perquè els joves i les joves tinguem alternatives, idees maques per ser com som, per tenir -en el nostre poc temps sense obligacions- unes propostes que ens obren portes...

Podem convidar la gent jove a conèixer-les, degustar-les, millorar-les -des de dins-... perquè per a això van néixer i van créixer.

WEBANDO

Ja que molta joventut es passa el dia asseguda en una cadira davant d'una pantalla (tele, msn, play3-wii-xbox, psp, mp4, singlot-t...) està bé suggerir-los que surtin al carrer i facin un volt. Però si plou molt i tenim por de mullar-nos sempre podem navegar (sense armilla salvavides ni embolics cursis tipus Titànic) en:

Opcions <http://opcions.org>
Consume hasta morir <http://consumehastamorir.com>
Educació per a l'Acció Crítica <http://edpac.cat>
Sodepau <http://sodepau.org>
Boicot preventiu <http://boicotpreventiu.org>

LLEGINT

Donen molt de si -entre d'altres molts i d'altres- algunes publicacions:
Werner-Weiss (2004) *El libro negro de las marcas*
Klein,N. (2002) *No logo*
Revista Opcions

sobre el fullet FESTA CRÍTICA

El fullet Festa Crítica i aquesta Guia educativa ha estat el resultat d'una sinèrgia entre Educació per a l'Acció Crítica i el Nafarroako Gazte Kontseliua (Consell de la Joventut de Navarra)

I han estat possibles gràcies al suport de Secretaria general de Joventut de la Generalitat -a Catalunya- i del Plan Foral de Drogodependències -a Navarra.

Podeu veure el material a <http://edpac.org/docs/festacritica.pdf>

Si necessiteu exemplars, poseu-vos en contacte amb Educació per a l'Acció Crítica: tel. 93 268 48 20 [activitats\(a\)edpac.cat](mailto:activitats(a)edpac.cat)

Ambdós materials estan sota una llicència Creative commons.

Educació per a l'Acció Crítica
<http://edpac.cat>

Amb la col·laboració de

Generalitat de Catalunya
Departament d'Acció Social i Ciutadania
Secretaria de Joventut

SOU LLIURES DE:

- copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra
- fer-ne obres derivades

AMB LES CONDICIONS SEGÜENTS:

- Reconeixement. Heu de reconèixer els crèdits de l'obra de la manera especificada per l'autor o el llicenciador (però no d'una manera que suggereixi que us donen suport o rebeu suport per l'ús que feu l'obra).
- No comercial. No podeu utilitzar aquesta obra per a finalitats comercials.
- Compartir amb la mateixa llicència. Si altereu o transformeu aquesta obra, o en genereu obres derivades, només podeu distribuir l'obra generada amb una llicència idèntica a aquesta.